

ДИСТАНЦІЙНІ ПРАКТИЧНІ

ЗАНЯТТЯ з

ОПТИКИ,

запроваджені у зв'язку з
карантином

для запобігання розповсюдженню
COVID19

***Вчіться і БУДЬТЕ
ЗДОРОВІ!***

Іванова В.В.

ФТІ НТУУ “КПІ ім. І.Сікорського”

Заняття №9

Поляризація

1. Природне і поляризоване світло. Види поляризації. Ступінь поляризації
2. Поляризатори і аналізатори. Закон Малюса
3. Поляризація відбитого та заломленого світла. Формули Френеля. Закон Брюстера

Вивчаємо:

- ☐ Лекції проф. Парновського С.Л.
- ☐ Навч. посібник Іванової В.В.: с.102-107, задачі 4.1 (с.118), 4.2 (с.119);

Результати навчання:

Основні поняття (знати і розуміти):

Види поляризації, ступінь поляризації, закон Малюса, формули Френеля, закон Брюстера

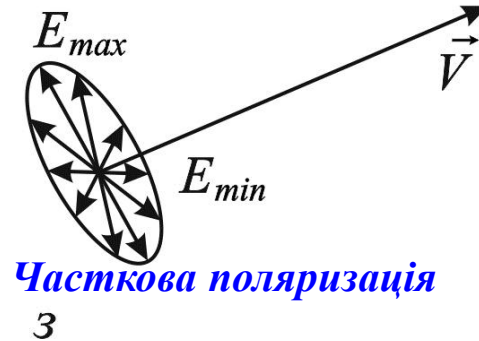
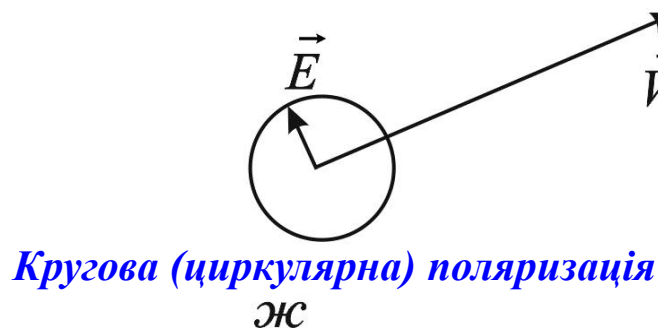
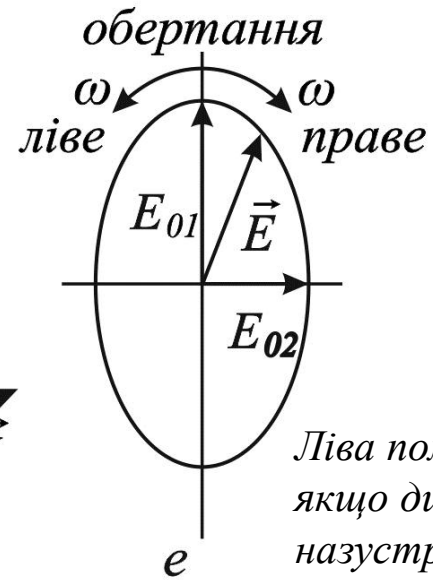
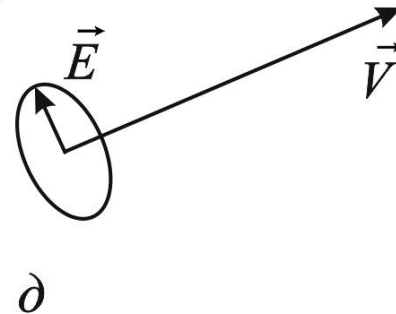
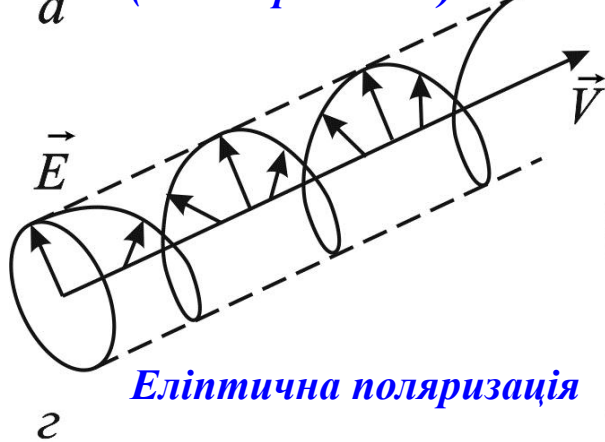
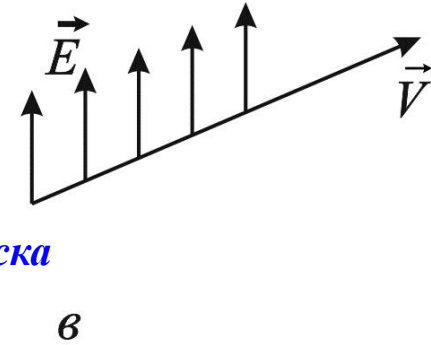
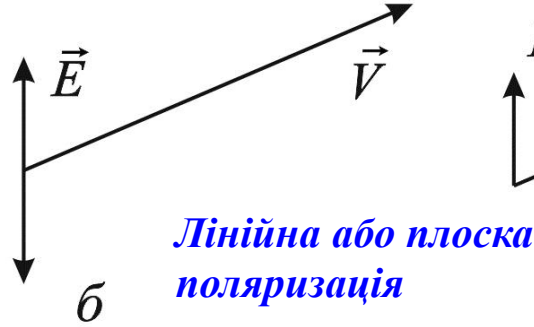
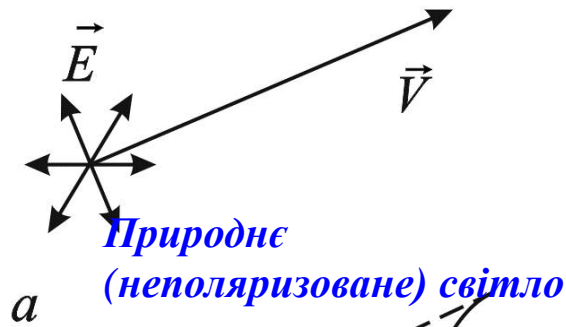
Уміння: визначати часткові енергетичні коефіцієнти відбиття для перпендикулярної і паралельної складових природнього світла, ступінь поляризації, відбитого та заломленого світла, .

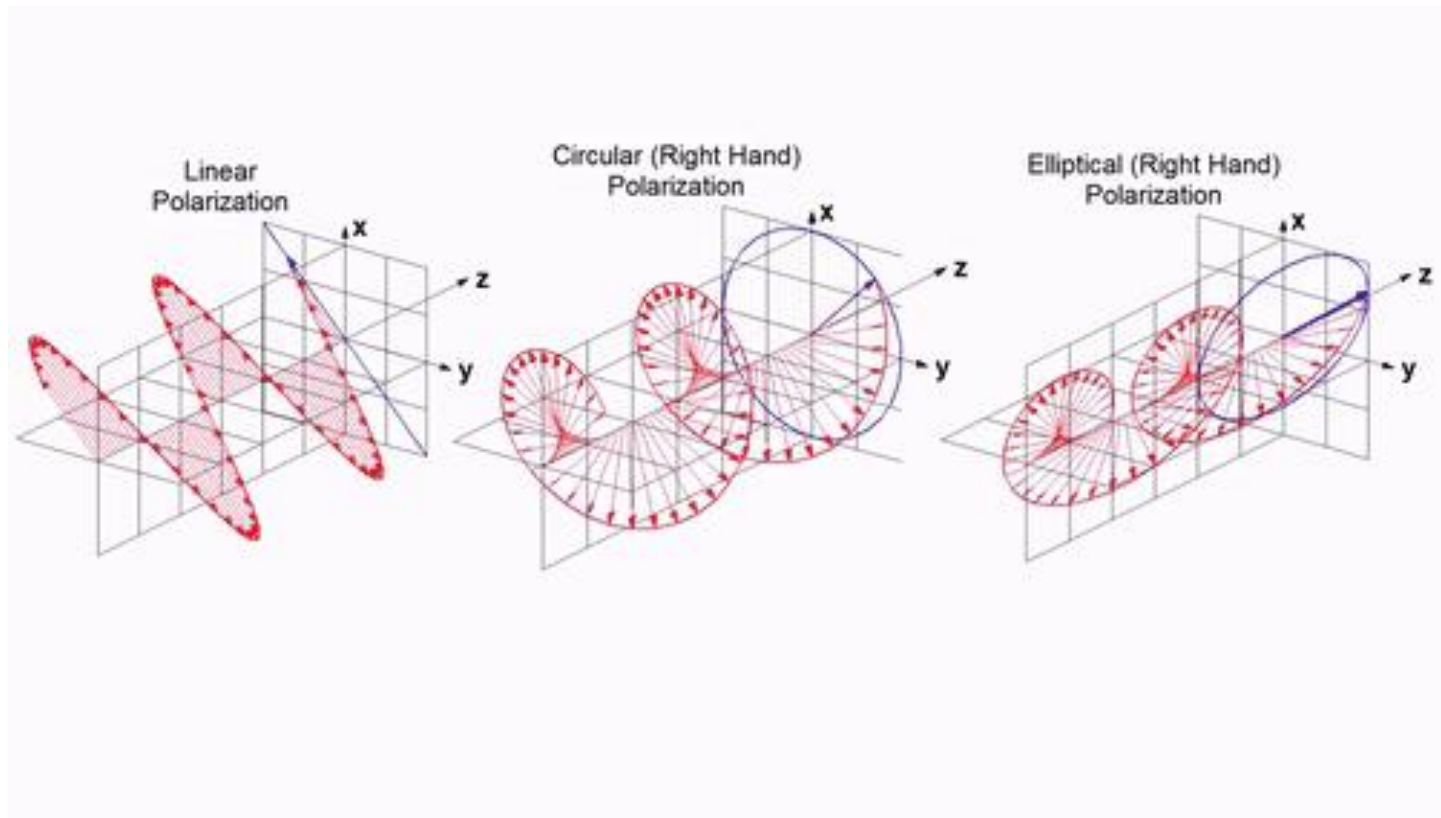
Заняття №9

Поляризація

Види поляризації

Види поляризації

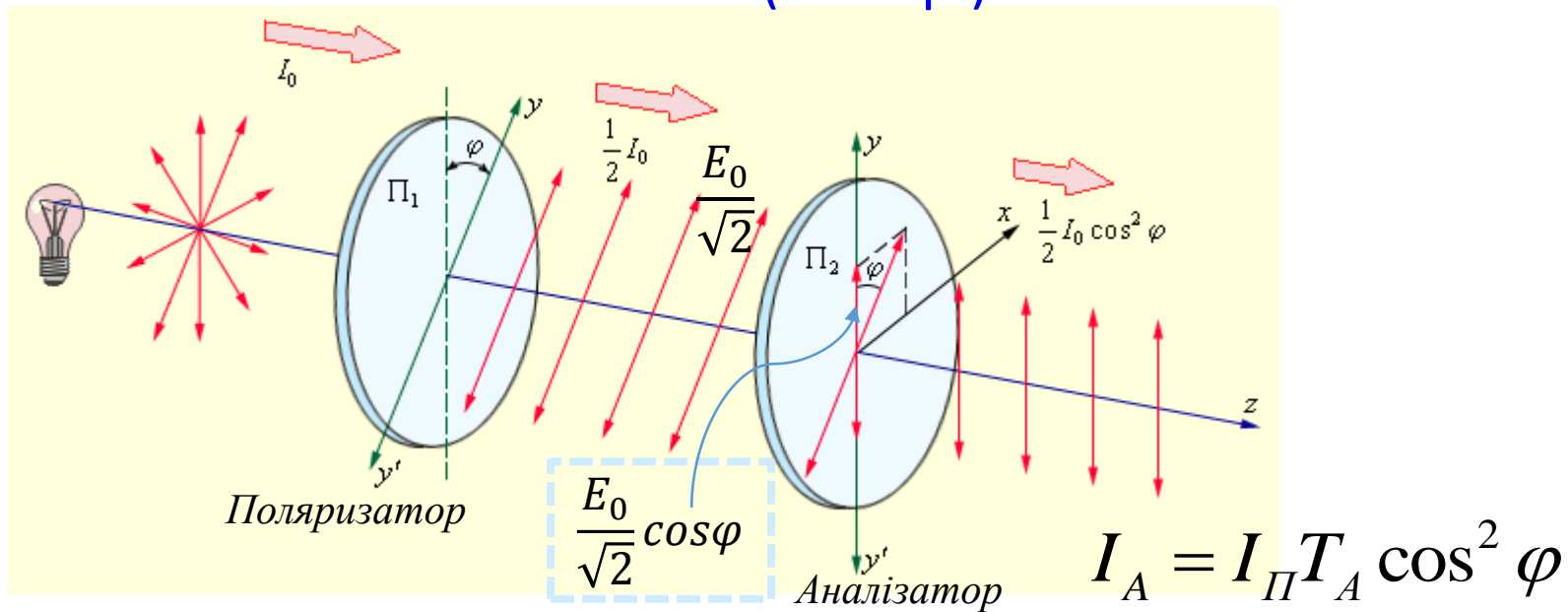
Поляризація

Природне світло. Поляризатори і аналізатори

Природне світло можна представити як суму двох некогерентних плоскополяризованих хвиль з взаємно ортогональними площинами поляризації

$$I_0 = I_{\parallel} + I_{\perp} \quad I_{\parallel} = I_{\perp} = \frac{1}{2} I_0 \longrightarrow E_{0\parallel} = E_{0\perp} = \frac{E_0}{\sqrt{2}}$$

Закон Малюса (1810 р.)

$$I_A = \frac{1}{2} T_{\Pi} T_A I_{np} \cos^2 \varphi$$

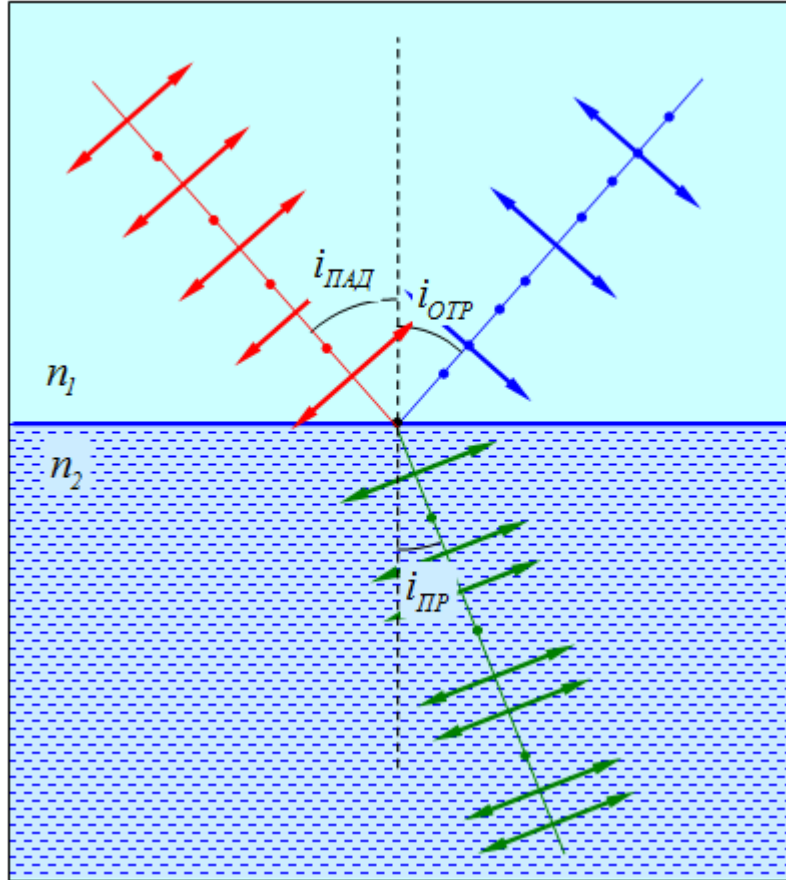
Поляризація

Поляризація відбитого та заломленого світла

Формули Френеля

$$R_{\perp} = \left(\frac{\sin(\varepsilon_1 - \varepsilon_2')}{\sin(\varepsilon_1 + \varepsilon_2')} \right)^2 \quad R_{\parallel} = \left(\frac{\operatorname{tg}(\varepsilon_1 - \varepsilon_2')}{\operatorname{tg}(\varepsilon_1 + \varepsilon_2')} \right)^2$$

$R_{\perp}$ - часткові енергетичні коефіцієнти відбиття для перпендикулярної та паралельної складової світла
 $R_{\parallel}$

Ступінь поляризації відбитого світла

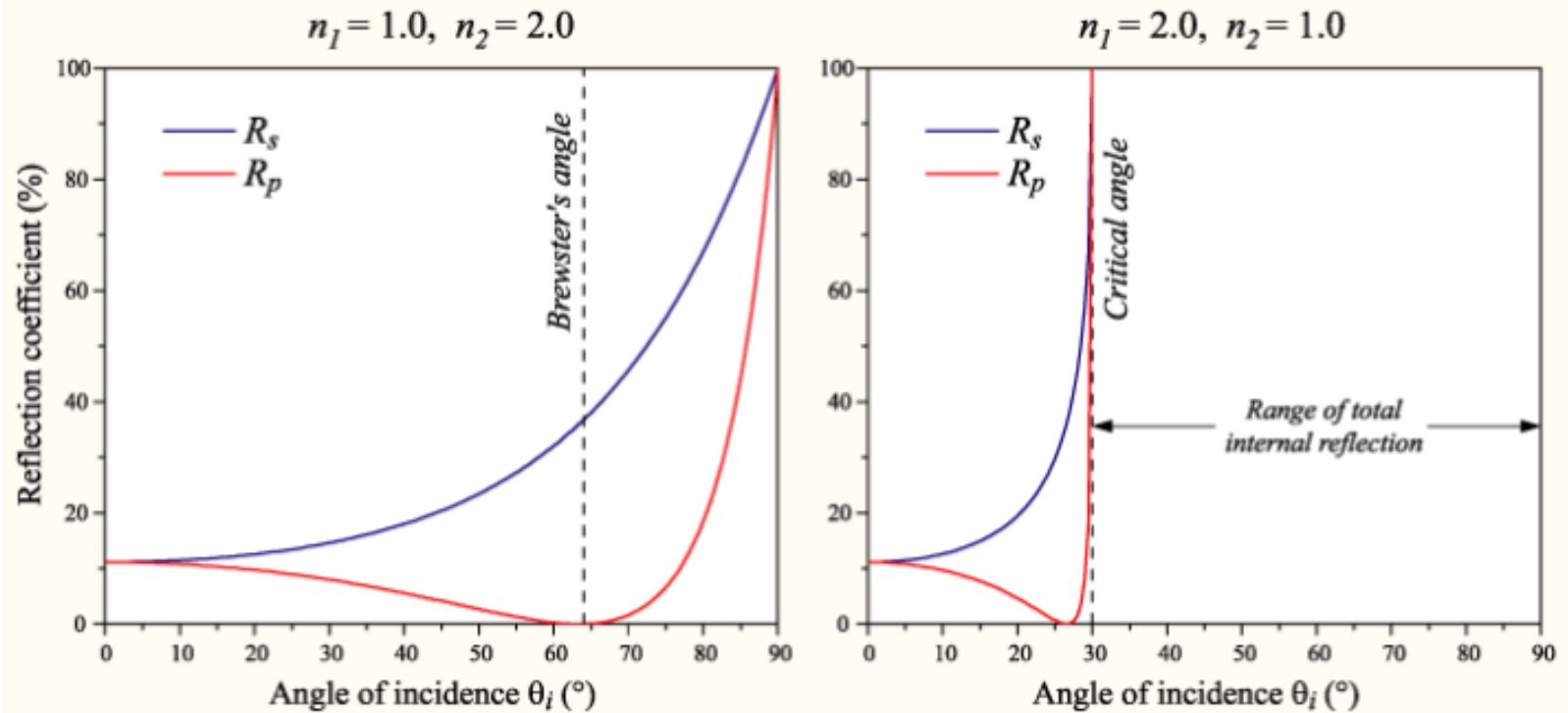
$$P_R = \frac{I_{\max}^R - I_{\min}^R}{I_{\max}^R + I_{\min}^R} = \frac{I_{\perp}^R - I_{\parallel}^R}{I_{\perp}^R + I_{\parallel}^R} = \frac{R_{\perp} - R_{\parallel}}{R_{\perp} + R_{\parallel}}$$

Ступінь поляризації світла, яке пройшло

$$P_D = \frac{I_{\max}^D - I_{\min}^D}{I_{\max}^D + I_{\min}^D} = \frac{I_{\perp}^D - I_{\parallel}^D}{I_{\perp}^D + I_{\parallel}^D} = \frac{R_{\perp} - R_{\parallel}}{2 - (R_{\perp} + R_{\parallel})}$$

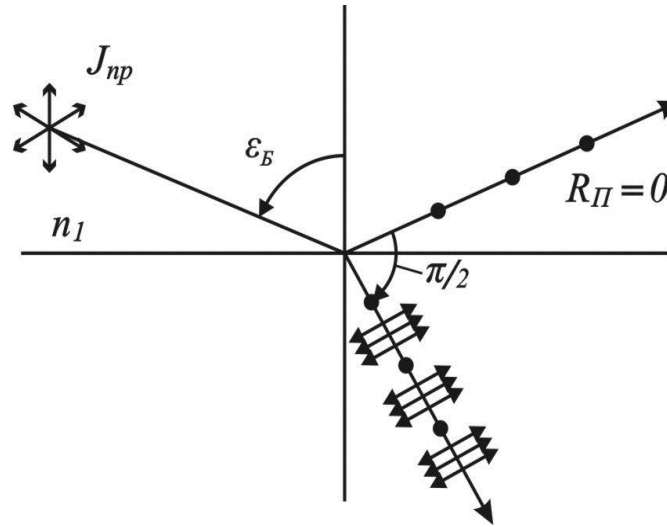
Поляризація

Коефіцієнти відбиття світла на границі двох середовищ

Поляризація

Закон Брюстера

$$\varepsilon_B = \arctg\left(\frac{n_2}{n_1}\right)$$

$$\varepsilon_B + \varepsilon_2' = 90^0$$

При куті падіння природного світла, рівному **куту Брюстера** (куту повної поляризації), **відбитий промінь повністю лінійно поляризований в площині, перпендикулярній площині падіння**, а заломлений промінь має найбільшу ступінь часткової поляризації з переважним напрямом, що паралельний площині падіння

$$R_{\perp B} = \sin^2(\varepsilon_B - \varepsilon_2'),$$

$$R_{\parallel B} = 0,$$

$$R = \frac{1}{2} R_{\perp B},$$

$$P_R = 1 \text{ у } P_D = \frac{R_{\perp}}{2 - R_{\perp}}$$

Поляризація

Приклад 1: Під яким кутом до горизонту повинно знаходитися Сонце, щоб його промені, відбиті від поверхні озера, були найбільше поляризовані?

$36^{\circ}56'20''$;

Приклад 2: Вітрове скло й фари автомашин забезпечуються поляроїдними плівками. Як повинні бути орієнтовані площини пропускання цих плівок, щоб водій міг добре бачити дорогу та не засліплюватися світлом фар зустрічних машин?

Дисперсія. Групи хвиль.

Домашнє завдання: (термін виконання: до 16.05.2020 р.(14-00))

❑ Задачник під ред. Овчинкіна В.О.: № 10.1, 10.2, 10.5, 10.6, 10.12

Д/З подаються у вигляді файлу типу *прізвище_ДЗ_9.pdf* в Telegram

Вимоги до оформлення Д/З:

- Рисунки виконуються «під лінійку» з усіма необхідними позначеннями!
- Розв'язки супроводжуються належними СЛОВЕСНИМИ поясненнями з посиланням на закони і формули!
- При наявності в умові задачі числових даних, відповідь має бути обрахована!
- Неохайно оформлена задача, з закресленнями, розділена на кілька файлів, тобто така, яка ускладнює її нормальну перевірку, розглядатись не буде!
- Списані задачі не зараховуються!
- Фотографії аркушів з Д/З, якщо інша форма представлення не обумовлена, мають бути чіткі, якісні, відформатовані!